

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO (UE) 2023/322**z dnia 18 października 2022 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2020, sekcja II – Rada Europejska i Rada**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2020, sekcja II – Rada Europejska i Rada,
 - uwzględniając art. 100 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
 - uwzględniając drugie sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0236/2022),
- A. mając na uwadze, że w myśl art. 13 Traktatu o Unii Europejskiej każda instytucja działa w granicach uprawnień przyznanych jej na mocy Traktatów, zgodnie z procedurami, na warunkach i w celach w nich określonych, a także mając na uwadze, że instytucje powinny lojalnie ze sobą współpracować;
- B. mając na uwadze, że zgodnie z art. 317 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) Komisja wykonuje budżet Unii na własną odpowiedzialność, zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami, oraz mając na uwadze, że zgodnie z obowiązującymi ramami Komisja powierza innym instytucjom Unii uprawnienia wymagane do wykonywania sekcji budżetu, które się do nich odnoszą;
- C. mając na uwadze, że zgodnie z art. 319 ust. 1 TFUE Parlament samodzielnie decyduje o udzieleniu absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii, oraz mając na uwadze, że budżet Rady Europejskiej i Rady jest jedną z sekcji budżetu Unii;
- D. mając na uwadze, że zgodnie z art. 235 ust. 4 i art. 240 ust. 2 TFUE Radę Europejską i Radę (zwane dalej „Radą”) wspomagają Sekretariat Generalny Rady, a także mając na uwadze, że sekretarz generalny odpowiada w całości za należyte zarządzanie środkami zapisanymi w sekcji II budżetu Unii;
- E. mając na uwadze, że Rada Europejska i Rada jako instytucje unijne i jako beneficjenci budżetu ogólnego Unii powinny działać w sposób przejrzysty i ponosić demokratyczną odpowiedzialność przed obywatelami Unii oraz podlegać demokratycznej kontroli wydatkowania przez nie środków publicznych;
- F. mając na uwadze, że w ramach procedury udzielania absolutorium Parlament jako organ udzielający absolutorium pragnie uwypuklić szczególne znaczenie dalszego wzmocnienia legitymacji demokratycznej instytucji unijnych względem obywateli Unii dzięki zwiększeniu przejrzystości i rozliczalności, które to zasady wspierają się na koncepcji budżetowania celowego i na właściwym zarządzaniu zasobami kadrowymi;
- G. mając na uwadze, że od prawie dwudziestu lat Parlament stosuje ugruntowaną i respektowaną praktykę udzielania wszystkim instytucjom, organom, urzędom i agencjom Unii absolutorium dotyczącego ich wydatków administracyjnych oraz że Komisja popiera kontynuowanie tej praktyki;
- H. mając na uwadze, że Europejska Rzeczniczka Praw Obywatelskich (zwana dalej „Rzeczniczką”) w swojej decyzji wydanej w związku ze strategicznym dochodzeniem OI/2/2017/TE w sprawie przejrzystości procesu legislacyjnego w Radzie wskazała, że praktyka stosowana przez Radę w ramach procesu legislacyjnego jest niewłaściwym administrowaniem i że należy się tym zająć, aby zapewnić obywatelom możliwość śledzenia unijnego procesu legislacyjnego;
- I. mając na uwadze, że orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej potwierdza prawo podatników i opinii publicznej do informacji o tym, jak wykorzystuje się dochody publiczne;

- J. mając na uwadze, że brak współpracy ze strony Rady w ramach procedury udzielania absolutorium od ponad dziesięciu lat uniemożliwia Parlamentowi podjęcie świadomej decyzji w sprawie udzielenia absolutorium;
1. ubolewa, że Rada odmawia współpracy w ramach procedury udzielania absolutorium, zmuszając Parlament do odmowy udzielenia absolutorium;
 2. ubolewa, że budżetu Rady Europejskiej i Rady nie podzielono na dwa odrębne budżety, co zalecał Parlament w poprzednich rezolucjach w sprawie udzielenia absolutorium, aby zwiększyć przejrzystość, rozliczalność i skuteczność obu tych instytucji;
 3. przypomina, że kluczowe wskaźniki skuteczności działania są powszechnie uznanym narzędziem pomiaru realizacji wyznaczonych celów; wzywa Radę, aby w sprawozdaniach z zarządzania przedstawiała podsumowania swoich kluczowych wskaźników skuteczności działania i związanych z nimi wyników;
 4. wyraża ubolewanie z powodu braku informacji o wdrożeniu planu działania Rady w sprawie równości płci oraz o środkach wprowadzonych w celu zapewnienia równych szans osobom z niepełnosprawnościami zatrudnionym w Radzie; wzywa Radę do przedstawienia władzy budżetowej informacji na temat równowagi płci, rozkładu geograficznego i niepełnosprawności jej pracowników oraz na temat powiązanych wewnętrznych polityk;
 5. ubolewa, że Rada jak dotąd zignorowała rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie potrzeby stworzenia osobnego składu Rady do spraw równości płci ⁽¹⁾, i nalega, by specjalne forum instytucjonalne zagwarantowało bardziej zdecydowane uwzględnianie równości płci w politykach i strategiach Unii oraz niezbędną koordynację i postępy w głównych kwestiach związanych z równością płci;
 6. przypomina, że zgodnie z art. 286 ust. 2 TFUE Rada mianuje członków Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”) po konsultacji z Parlamentem, i rozumie trudności w osiągnięciu równowagi płci wynikające z obecnej procedury mianowania; zwraca uwagę na poważny brak równowagi płci w Trybunale, w którego składzie w 2020 r. obok 18 mężczyzn zasiadało tylko 8 kobiet; ponawia swój apel do Rady o ponowne rozważenie procedury mianowania, by rozwiązać ten problem za pomocą konkretnych działań, takich jak nałożenie na państwa członkowskie obowiązku przedstawiania po jednym kandydacie z obu płci;
 7. ubolewa, że w ramach procedur powoływania i mianowania w różnych instytucjach, organach, urzędach i agencjach Unii Rada wykonuje swoją prerogatywę, nie biorąc pod uwagę stanowiska zainteresowanych stron; ubolewa w szczególności, że Rada po wielokroć nie uwzględniła zaleceń Parlamentu, które wydał w ramach swojej funkcji konsultacyjnej, w odniesieniu do mianowania członków Trybunału; nalega na potrzebę dokonania przeglądu tej prerogatywy Rady, aby zagwarantować i wzmocnić uczestnictwo zainteresowanych instytucji, organów, urzędów i agencji w tych procedurach;
 8. przypomina i popiera zalecenia Rzeczniczki dotyczące przejrzystości procesu legislacyjnego Rady; ubolewa, że proces decyzyjny w Radzie wciąż jest daleki od pełnej przejrzystości, co nadszarpuje zaufanie obywateli do Unii jako transparentnego tworu, a tym samym zagraża reputacji Unii jako całości; wzywa Radę do podjęcia wszelkich niezbędnych działań, by bez zbędnej zwłoki wdrożyć zalecenia Rzeczniczki i odnośne orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
 9. wyraża zaniepokojenie rosnącą rolą Rady Europejskiej w procedurach ustawodawczych, chociaż instytucja ta nie pełni ani funkcji ustawodawczej, ani wykonawczej i nie stosuje tych samych standardów przejrzystości co Rada, co oznacza, że nie jest rozliczana ze swoich działań; ubolewa nad tym, że udział stałych przedstawicieli państw członkowskich w rejestrze służącym przejrzystości jest absolutnie dobrowolny, i nalega, by wszystkie stałe przedstawicielstwa aktywnie posługiwały się rejestrzem służącym przejrzystości przed przejściem prezydencji w Radzie, w trakcie jej sprawowania i po jej zakończeniu; uważa, że należy wzmocnić i zharmonizować obowiązujące zasady etyczne dotyczące konfliktów interesów, efektu „drzwi obrotowych” i przejrzystości lobbingu; zachęca Radę do pełnego stosowania systemu rejestru służącego przejrzystości bez obecnych ograniczeń i wzywa Radę do odmawiania spotkań z niezarejestrowanymi lobbystami;

⁽¹⁾ Dz.U. C 445 z 29.10.2021, s. 150.

10. ubolewa, że pomimo wielokrotnych postulatów Parlamentu kodeks postępowania przewodniczącego Rady Europejskiej nie został dostosowany do kodeksu postępowania Parlamentu i Komisji, w szczególności w kwestii działalności przewodniczącego po odejściu ze stanowiska, która musi zostać zatwierdzona;
11. ubolewa, że nie otrzymał informacji o kodeksie postępowania mającym zastosowanie do wszystkich pracowników Rady; przypomina, że etyczne postępowanie przyczynia się do rzetelnego zarządzania finansami i zwiększa zaufanie publiczne, co – jak podkreślił Trybunał w swoim sprawozdaniu specjalnym nr 13/2019 „Ramy etyczne skontrolowanych instytucji UE – obszar, który można udoskonalić” – jest niezbędne, jeżeli polityka publiczna ma być realizowana skutecznie, a w szczególności, że wszelkie nieetyczne zachowania pracowników i członków instytucji, organów, urzędów i agencji Unii wzbudzają duże zainteresowanie opinii publicznej i podważają zaufanie pokładane w Unii;
12. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie potwierdzonymi konfliktami interesów w przypadku przedstawicieli państw członkowskich zaangażowanych w procesy podejmowania decyzji politycznych i budżetowych; uważa, że przedstawiciele państw członkowskich bezpośrednio korzystający z unijnych dotacji poprzez przedsiębiorstwa będące ich własnością nie powinni uczestniczyć w dyskusjach politycznych lub budżetowych ani w głosowaniach dotyczących tych dotacji;
13. ponawia swój apel do rotacyjnych prezydencji Rady o rezygnację ze sponsoringu korporacyjnego w celu pokrycia części ich wydatków; rozumie, że zasoby finansowe z budżetów krajowych znacznie się różnią w zależności od państwa członkowskiego i że każde państwo członkowskie, niezależnie od swojej wielkości i dostępnych środków budżetowych, powinno mieć równe szanse zorganizowania udanej prezydencji Rady, lecz uważa, że akceptowanie sponsoringu korporacyjnego szkodzi reputacji, ponieważ rodzi ryzyko zaistnienia konfliktu interesów; ponawia swój apel do Rady o finansowanie prezydencji Rady z budżetu, by zapewnić należyte i jednolite standardy wydajności i skuteczności prac;
14. przypomina, że w myśl art. 319 TFUE Parlament wykonuje swoje prerogatywy w procedurach udzielania absolutorium i samodzielnie decyduje o udzieleniu absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii oraz że budżet Rady Europejskiej i Rady jest jedną z sekcji budżetu Unii;
15. przypomina, że zgodnie z art. 335 TFUE „Unia jest [...] reprezentowana przez każdą z instytucji, z tytułu ich autonomii administracyjnej, w sprawach związanych z funkcjonowaniem każdej z nich”, co oznacza, przy uwzględnieniu również art. 59 rozporządzenia finansowego, że instytucjom powierzono niezbędne uprawnienia i że każda z instytucji jest indywidualnie odpowiedzialna za wykonanie tej części budżetu, która się do niej odnosi;
16. zauważa, że zgodnie z art. 100 Regulaminu Parlamentu „[p]ostanowienia dotyczące procedury stosowanej przy podejmowaniu decyzji w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu [...] stosuje się również do procedury udzielania absolutorium [...] osobom odpowiedzialnym za wykonanie budżetów innych instytucji i organów Unii Europejskiej, takich jak Rada”;
17. podkreśla, że od prawie dwudziestu lat Parlament stosuje ugruntowaną i respektowaną praktykę udzielania wszystkim instytucjom, organom, urzędom i agencjom Unii absolutorium dotyczącego ich wydatków administracyjnych; podkreśla ponownie wyrażone przez Komisję stanowisko, że Parlament powinien kontynuować tę praktykę;
18. ubolewa, że Rada od ponad dziesięciu lat nie wykazuje żadnej woli współpracy z Parlamentem w kontekście rocznej procedury udzielania absolutorium, co uniemożliwia Parlamentowi podjęcie świadomej decyzji w sprawie absolutorium; uważa, że taki brak współpracy jest rażącym lekceważeniem roli Parlamentu i narusza zasadę lojalnej współpracy między instytucjami, co pociąga za sobą bardzo negatywne skutki, a mianowicie dyskredytowanie przejrzystości i demokratycznej kontroli budżetu Unii, oraz podważa zaufanie, jakie obywatele pokładają w Unii; domaga się pełnego respektowania prerogatyw i roli Parlamentu zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, w którym podkreślone jest prawo podatników i opinii publicznej do informacji o tym, jak wykorzystuje się dochody publiczne, oraz jest mowa o tym, że prawo to wiąże się z rolą Parlamentu w procedurze udzielania absolutorium jako jedynej instytucji wybieranej bezpośrednio przez obywateli Unii;

19. jest wciąż przekonany, że porozumienie w tej sprawie jest możliwe, jeśli Rada wykaże jakąkolwiek polityczną gotowość do współpracy; ponownie wyraża wolę zaangażowania się w konstruktywny dialog i w związku z tym wzywa Radę do wznowienia bez zbędnej zwłoki negocjacji z Parlamentem w celu znalezienia rozwiązania w obecnych ramach procedury udzielania absolutorium;
20. zwraca uwagę, że jak zauważono w rezolucji z dnia 4 maja 2022 r. sprawie działań następczych w związku z konkluzjami Konferencji w sprawie przyszłości Europy ⁽²⁾, konkluzje tej konferencji wskazują na konieczność zmiany Traktatów polegającej m.in. na uproszczeniu struktury instytucjonalnej Unii, na większej przejrzystości i rozliczalności w procesie decyzyjnym oraz nowej refleksji na temat kompetencji Unii; uważa, że oczekiwania obywateli Unii stanowią jednoznaczny mandat do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności, zwłaszcza w odniesieniu do budżetu Unii, a tym samym do procedury udzielania absolutorium;
21. przypomina, że ewentualna zmiana Traktatów mogłaby uczynić procedurę udzielania absolutorium jaśniejszą i bardziej przejrzystą, zwłaszcza dzięki przyznaniu Parlamentowi wyraźnych uprawnień do udzielania absolutorium wszystkim instytucjom, organom, urządnom i agencjom Unii indywidualnie, ale nadal twierdzi, że wznowienie negocjacji w sprawie procedury udzielania absolutorium między Parlamentem a Radą w celu znalezienia rozwiązania w drodze lepszej współpracy międzyinstytucjonalnej w obecnych ramach ustanowionych Traktatami stanowiłoby pierwszy krok ku przezwyciężeniu obecnego impasu.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0141.